

Захожай Валерій Борисович,
Національна академія внутрішніх справ,
доктор економічних наук, професор;

Захожай Костянтин Валерійович,
доцент кафедри фінансів Державного
вищого навчального закладу «Київський
національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», кандидат
економічних наук, доцент

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ КОРУПЦІЇ В ЕКОНОМІЦІ

У сучасних умовах розвитку країни висувуються нові вимоги до вивчення та аналізу стану корупції, спрямовані на те, щоб ця інформація стала дійовим інструментом ефективного управління економікою. Водночас актуалізується комплексне використання статистичних методів у розв'язанні цих проблем.

Побудована за цими принципами система інформаційно-аналітичного забезпечення не є абстрактною. Вона має економічний зміст, який розкриває взаємозв'язки між окремими складовими системи. Це надає можливість здобути актуальну інформацію про механізм виникнення та розвитку корупції як загалом в економіці, так і за окремими її напрямками. Використання статистичних методів дає можливість перевести багато проблем управління в площину точного кількісного відображення з якісним змістом на основі реального інформаційного забезпечення розрахунків відповідно до потреб користувачів.

Відповідне програмне забезпечення прискорює та вдосконалює оброблення інформації про корупцію, значно розширюючи коло завдань, які в процесі управління можна виконати за допомогою статистичних методів. Це гарантує творчий підхід до виконання конкретних завдань управління, пошук нових способів підвищення якості й обґрунтування управлінських рішень, розроблення заходів щодо зростання ефективності економічного розвитку в усіх сферах діяльності.

Такий підхід відкриває можливості конкретного й цілеспрямованого використання статистичних методів для

розроблення та підтримки управлінських рішень з метою запобігання корупційних дій.

Система інформаційно-аналітичного забезпечення правової діяльності (ІАЗПД) має бути побудована в рецептурному плані для того, щоб допомогти в практичному використанні відповідних методів і моделей. Такий виклад покликаний полегшити аналіз умов, у яких досліджується корупційна діяльність і на цій основі розробляються відповідні управлінські рішення.

Методичні засади ІАЗДП включають інформаційну базу з характеристикою специфіки особливостей корупційних дій в Україні; сутність і принципи побудови показників, які використовуються для обґрунтування відповідних управлінських рішень.

Методичне забезпечення ІАЗПД включає: основні завдання, які виконуються на базі аналізу, принципи й методи побудови та використання моделей, тенденцій під впливом окремих чинників, ризику діяльності тощо. Основну увагу необхідно приділяти інтерпретації результатів аналізу. На цій підставі визначаються основні напрями вдосконалення управління з метою підвищення ефективності функціонування системи протидії корупції з урахуванням об'єктивно існуючих потенційних можливостей (резервів) поліпшення діяльності.

ІАЗДП є одним з важливих засобів підтримання урядового впливу на економіку, зокрема на здійснення трансфертних виплат, державних закупівель тощо. Виконання цих завдань вимагає застосування певних інструментів (засобів), за допомогою яких можна реалізувати поставлені перед урядом цілі та завдання. Причому формується їх перелік та встановлюється послідовність виконання, яка передбачає науково-обґрунтовану логіку й принципи управління, а також визначаються методи реалізації та взаємної узгодженості цих завдань, перелік заходів, спрямованих на подолання корупції.

Особливого значення набуває формування інформаційної бази дослідження корупції у взаємозв'язку з процесами збирання, зберігання, оброблення, передачі інформації. Ефективність запобігання корупції значною мірою залежить від рівня організації інформаційних процесів.

Мета інформації – формування компетентності працівників органів боротьби з корупцією шляхом зменшення ступеня невизначеності й наповнення знань. Інформаційній базі має бути притаманна достовірність значень показників, їх актуальність і своєчасність. Це забезпечить формування нормативно орієнтованої бази даних і системи показників за такими принципами:

– здатність до розвитку й адаптації в разі зміни умов функціонування;

– взаємодія із системами різних користувачів;

– багатоцільове використання інформаційної системи.

Методологія та методика управління відображає в конкретних процедурах перетворення інформації в процесі обґрунтування та прийняття управлінських рішень. У цьому контексті ІАЗПД характеризує технологію обґрунтування управлінських рішень статистичними методами. Причому технологічно ІАЗПД можна визначити як єдність його методичного, організаційного та інформаційного аспектів, що охоплює сукупність і класифікацію завдань управління, послідовність їх виконання та методи обґрунтування управлінських рішень.

Кваша Оксана Олександрівна,
провідний науковий співробітник
відділу проблем кримінального права,
кримінології та судоустрою Інституту
держави і права НАН України, доктор
юридичних наук, професор

КОРУПЦІЯ ЯК ІМУНІТЕТ ВІД КРИМІНАЛЬНОГО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ УЧАСНИКІВ ОРГАНІЗОВАНИХ ЗЛОЧИННИХ СТРУКТУР

Протидія корупції на всіх рівнях є одним із пріоритетних напрямів діяльності вітчизняної системи кримінальної юстиції. Попри це, ефективність протидії корупції в організованих формах є вкрай низькою. Прикладом належної діяльності в цій сфері може слугувати розслідуване Головним слідчим управлінням Національної поліції кримінальне провадження за